

Algemeen	
Onderwerp	Advies kwartiermaker woonzorgopgaven
Verspreiden	Nee, beperkt
Contactpersoon	Sonja Hartkamp (B&O/Sociaal Domein) en Inge Huiskers (Wonen/Fysiek Domein)
Eenheid	Beleid en bestuur
E-mail	s.hartkamp@regiogv.nl i. huiskers@regiogv.nl
Kenmerk	
Datum	27 maart 2023

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennisnemen van de opbrengst van de verkenning van de kwartiermaker naar de woonzorgopgaven.
Voorstel 2.	Instemmen met het advies van de kwartiermaker om de volgende fase in de woonzorgopgaven, zijnde een globale woonzorganalyse gezamenlijk uit te voeren.
Voorstel 3.	De Regio te verzoeken een opdracht op te stellen om een regionale woonzorganalyse op hoofdlijnen uit te voeren en de daarvoor benodigde financiën te organiseren.

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
06-04-23	Directie-overleg (G&O) SD	Adviseren	
20-04-23	Portefeuillehoudersoverleg (G&O) SD	Vaststellen	
20-04-23	Brede Kijk (Wonen) FD	Adviseren	
11-05-23	Directie-overleg (Wonen) FD	Adviseren	
25-05-23	Portefeuillehoudersoverleg (Wonen) FD	Vaststellen	

Toelichting

Beknopte toelichting

Aanleiding:

Het Rijk heeft in haar programma's Bouwen en Wonen een programma voor senioren opgenomen en een programma voor maatschappelijke doelgroepen (een 'thuis voor iedereen'). In beide programma's gaat het naast de benodigde passende huisvesting voor de doelgroep(en) om de voor hen benodigde steun, begeleiding en zorg.

Vanuit zowel Sociaal als Fysiek Domein hebben de gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek een kwartiermaker aangesteld om te verkennen hoe te komen tot een door gemeenten, woningcorporaties, zorgpartijen en provincie gedragen aanpak van de opgaven voor wonen en zorg.

Recent (d.d. 15 maart 2023) hebben de MRA gemeenten de Woondeal met de minister ondertekend. Afgesproken daarin is het uitwerken van de woonzorgopgaven in zogenaamde volkshuisvestingsprogramma's onder regie van de provincie die per 1 januari 2026 gereed moeten zijn. Op weg daarnaar toe moeten regio's/gemeenten een (onderling afgestemde) woonzorgvisie opstellen. De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek hebben afgesproken de weg naar een woonzorgvisie (volkshuisvestingsprogramma) stapsgewijs af te lopen en na elke fase te bepalen of en hoe samen verder op te trekken.

Voorstellen:

1. Voor u ligt het resultaat van de 1ste stap: de opbrengst van de verkenning van de kwartiermaker. Gevraagd wordt hiervan kennis te nemen.

2. Het advies van de kwartiermaker luidt om ook de volgende stap, zijnde het opstellen van een globale regionale woonzorganalyse gezamenlijk uit te voeren. Gevraagd wordt in te stemmen met dit advies.
3. Tot slot wordt u gevraagd de Regio te verzoeken de opdracht voor de woonzorganalyse op te stellen en daarvoor benodigde financiën te organiseren.

Bij oplevering van de regionale woonzorganalyse zal ook het participatietraject met gemeenteraden en met wonen- en zorgpartners verder vorm gegeven worden.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Presentatie kwartiermaker woonzorgopgaven in de regio Gooi en Vechtstreek

Wonen en zorg voor aandachtsgroepen en ouderen

Tussenstand activiteiten en bevindingen kwartiermaker

In opdracht van de wethouders wonen en zorg regio Gooi en Vechtstreek

Carolien de Wit
Bussum, 15 maart 2023

1 Aanleiding voor een kwartiermaker wonen en zorg in de Regio Gooi en Vechtstreek

Landelijke aanleiding

- De Nederlandse bevolking vergrijsst sterk. In 2040 zijn er twee keer zoveel 75+érs als nu. Deze groep woont veel langer zelfstandig. Daarbij neemt het aantal beschikbare zorgmedewerkers af en vindt er nauwelijks nog uitbreiding plaats van de capaciteit van verpleeghuizen.
- De huisvesting van aandachtsgroepen staat in Nederland onder druk en de trend laat een verslechtering zien. Dat veel inwoners van Nederland geen (t)huis hebben is niet alleen een hard gelag voor deze mensen, het is ook voor de samenleving als geheel schadelijk. Een thuis begint met een huis en wanneer dit ontbreekt zijn de maatschappelijke kosten vaak uiteindelijk vele malen hoger.

Landelijke aanpak met regionale en lokale opdracht op gebied van wonen en zorg: omschreven in Rijksprogramma's.

2 Beleidscontext

Februari 2021 Regionale woonagenda
Maart 2023 Regionale woondeals, 15 maart woondeal MRA getekend
Medio 2023 Wet versterking regie volkshuisvesting:

- Volkshuisvestingsprogramma:
 - Woonbehoefte ouderen en aandachtsgroepen
 - Verbinding tussen wonen en zorg en ondersteuning: fysiek en sociaal domein integreren
 - Visie op wonen en zorg

Onderliggende Rijksprogramma's

Nationale Bouw- en Woonagenda (ministerie BZK)

O.a.

- Programma Een Thuis voor Iedereen
- Programma Wonen, Ondersteuning, Zorg Ouderen

Wetsvoorstel versterking regie Volkshuisvesting →

Samenhang met programma's van VWS/Langdurige Zorg:

- Wonen Ondersteuning en Zorg (WOZO)
- Integraal Zorgakkoord (IZA)
- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Nationaal Actieplan Dakloosheid.

Wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting (Wvrv)

Wijziging in de Omgevingswet

voor gemeenten, provincies, Rijk een verplicht volkshuisvestingsprogramma.

Wijziging in de Huisvestingswet

Gemeenten stellen een huisvestingsverordening op met iig urgentieregeling.

Wijziging in de Woningwet

Zorgaanbieders bij gesprek over prestatieafspraken.

Wijziging in de Wmo

In Wmo-beleidsplan aandacht voor inkopen zorg/maatschappelijke ondersteuning die hoort bij de woonzorgopgave volkshuisvestingsprogramma.

- Gemeenten verplicht regionale afspraken over evenredige verdeling aandachtsgroepen.
- Toezicht: provincie legt de woningmarktregio's vast waarin de afspraken gemaakt kunnen worden en ziet toe op de naleving van bovenstaande verplichting via het interbestuurlijk toezicht.

3 Samenvatting 'Wat staat de regiogemeenten i.s.m. woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen te doen?'

Programma Wonen en zorg voor ouderen

Programma Een Thuis voor Iedereen Huisvesting aandachtsgroepen

Vanuit een **data-analyse** en **regionale afstemming** maakt iedere gemeente een **lokale woonzorgvisie** waarin de volgende aspecten zijn uitgewerkt:

Doel: voldoende passende woningen voor ouderen

- Verpleegzorgplekken in de wijk
- Geclusterde woonvormen
- 0-treden woningen

Doelgroep: ouderen

Meer ouderen passend laten wonen (doorstroming om gezinswoningen vrij te laten komen).

De inzet van passende ondersteuning op gebied van wonen, zorg en welzijn

Fysieke leefomgeving en toegankelijkheid

Doel: voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen. Een evenwichtige verdeling over gemeenten en met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding

Doelgroep:

(dreigend) dak- en thuisloze mensen die uitstromen uit een intramurale instelling
mensen met sociale of medische urgentie
Studenten
Statushouders
Arbeidsmigranten
Woonwagenbewoners

Fair share: toegroeien naar (gemiddeld) 30% sociale huur per gemeente.

De inzet op leefbare, gezonde wijken en de samenwerking in preventie.

Evenwichtige verdeling van woonruimte en urgentie (huisvesting- en urgentieverordening)¹.

¹ Urgentiegroepen zijn: mantelzorgverleners en –ontvangers; ernstig chronisch zieken; dakloze mensen met een opvangvoorziening; uitstromers opvangvoorziening: – slachtoffers huiselijk geweld of mensenhandel – beschermd wonen – Wlz/GGZ – jeugdhulp met verblijf - detentie > 3 maanden; - stoppende sekswerkers DUUP-regeling. [Aanzet tot advies kwartiermaker Aanpak woonzorgopgave ouderen en aandachtsgroepen in regio Gooi en Vechtstreek – 28 februari 2023.](#)

De inzet van passende ondersteuning op gebied van wonen, zorg, werken en welzijn.

4 Opdracht kwartiermaker

4.1 Beoogd resultaat

1 Inzicht:

- Verkenning en weging van beschikbare instrumenten aanpak woonzorgopgave, mn regionale data-analyse en woonzorgvisie.
- Overzicht van relevante data en beleid wonen en zorg ouderen en aandachtsgroepen in de regio: 'Wat is er al'.
- Interviews sleutelpersonen Regio Gooi en Vechtstreek (woningcorporaties, gemeenten, zorgpartijen): hoe kijken zij tegen deze woonzorgopgave aan?
- Overzicht van mogelijke subsidies/ondersteuning voor uitvoering en aanpak.

2 Advies voor aanpakvervolgtraject:

- o m.b.t. analysefase.
- o m.b.t. ontwikkeling woonzorgvisie(s).

4.2 Looptijd:

1 januari tm 31 maart 2023.

4.3 Afbakening

We focussen ons in dit traject op de doelgroepen:

- Ouderen (zoals benoemd in programma Wonen en Zorg Ouderen).
- Aandachtsgroepen (zoals benoemd in programma Een Thuis voor Iedereen):
 - o (Dreigende) dak- en thuisloze mensen
 - o Mensen die uitstromen uit een intramurale instelling.
 - o Mensen met sociale of medische urgentie.

De volgende doelgroepen vallen daarmee buiten deze opdracht: studenten, woonwagengebouwen, en arbeidsmigranten. Statushouders wordt opgepakt via dossier asiel.

5 Bevindingen uit interviews sleutelpersonen

5.1 Interviews met stakeholders

In januari tot en met maart 2023 hebben er 10 interviews plaatsgevonden met 18 bestuurders en beleidsmedewerkers van gemeenten, woningcorporaties en zorgpartijen. Voor de interviews zijn sleutelpersonen gekozen van de gemeenten (sociaal domein én wonen), woningcorporaties en zorgpartijen (ouderenzorg en zorg aan psychisch kwetsbaren).

Kernvragen in de interviews waren:

- Waar staan we in de regio als het gaat om de aanpak van de woonzorgopgave voor ouderen en aandachtsgroepen?
- Wat gaat er goed en wat vraagt aandacht?
- Hoe te komen tot adequaat inzicht in de opgave?
- Hoe te komen tot (lokale) woonzorgvisies?

In de volgende paragraaf staan de bevindingen van de interviews beschreven.

5.2 Bevindingen interviews

Over de inhoudelijke opgave

- Dat er wat gebeuren moet is voor iedereen duidelijk. De vraagstukken rondom zorg en wonen nemen toe, ook m.b.t. ouderen dringt de vraag naar geschikte woonsituaties zich steeds verder op.
- Uitbreiding van woningen en woonzorglocaties zal met name in bestaande wijken of met transformatie van bestaand vastgoed moeten plaatsvinden. Er is een groot gebrek aan bouwlocaties. We zullen anders naar locaties en mogelijkheden moeten gaan kijken.
- Vergrijsde straten en flats kunnen we geschikt maken om in oud te worden door aanpassingen in gebouw en directe omgeving en door zorg en voorzieningen toe te voegen.
- De urgentieregels lijken hier strenger dan elders daardoor is een groter deel van de sociale huurwoningen beschikbaar voor 'normale' woningzoekenden.
- De commerciële partijen die de duurdere woonzorgvoorzieningen ontwikkelen scheppen de gemeenten met extra kosten op en de huisartsen met meer werk. Tegelijkertijd is er vraag voor dit segment. We moeten goed aangeliend zijn op deze ontwikkelingen.
- Er wordt vaak onderschat wat het vraagt om kwetsbare mensen goed in de wijk te laten landen.
- We moeten er naar streven dat mensen in de eigen omgeving kunnen blijven waar zij bekend zijn en hun eigen netwerk hebben. Daarom moeten er in iedere gemeente adequate voorzieningen zijn die voorkomen dat mensen problemen ontwikkelen of problemen verergeren.
- Laten we de middenhuur niet vergeten: onze arbeidskrachten. Die kunnen zich nu nauwelijks vestigen in de regio.

“Het een complexe opgave. Er is veel angst bij gemeenten, woningcorporaties en bevolking door onbekendheid met de kwetsbare doelgroepen. Elkaar leren kennen, ook als organisaties, helpt enorm”.

Aanzet tot advies kwartiermaker Aanpak woonzorgopgave ouderen en aandachtsgroepen in regio Gooi en Vechtstreek – 28 februari 2023.

- Het gaat om verschillende doelgroepen maar laten we niet in hokjes denken maar uitgaan van het brede welvaartprincipe. Ons richten op het creëren van veerkrachtige wijken.
- Spannend: zoveel urgentiegroepen. Hoe bepaal je wie voorgaat en wie bepaalt dat? Dat moeten gemeenten, woningcorporaties en zorgpartijen samen doen. Vervolgens uitwerken naar een praktisch uitvoeringsinstrument.
- Communitybuilding wordt een belangrijk onderdeel van de aanpak: mensen moeten meer op elkaar kunnen leunen en voor elkaar doen.
- Maatschappelijk vastgoed zoals buurthuizen en andere ontmoetingscentra wordt in de toekomst steeds belangrijker.
- Extramuralisering van kwetsbare groepen naar zelfstandig wonen: in deze tijd is de financiële draagkracht van mensen een belangrijk aspect.

“Maatschappelijk vastgoed wordt steeds belangrijker”.

Over bestaande (netwerk)samenwerking

- De samenwerking, afspraken en inhoud op het gebied van maatschappelijke opvang en uitstroom uit beschermd wonen hebben we in deze regio al goed ‘op poten staan’.
- De samenwerking tussen het ziekenhuis, huisartsen en ouderenzorg is goed ontwikkeld. De samenwerking tussen de (ouderen) zorg en gemeenten en woningcorporaties is nog niet goed ontwikkeld. De ouderenzorg heeft daar recent in regionaal verband een eerste stap in gezet.
- Commitment en bestuurlijke consistentie is enorm belangrijk om als zorgpartij woonzorginitiatieven te kunnen ontwikkelen: je neemt voor 30 jaar grote financiële risico’s.
- Op dit moment is er geen regionaal quotum voor woningcorporaties op het gebied van aantallen sociale huurwoningen die beschikbaar zijn voor kwetsbare doelgroepen. Dat is op dit moment niet nodig, gezien bv. de doelgroep van Kwintes, nu vrij makkelijk een sociale huurwoning krijgt toegewezen binnen de bestaande afspraken (1 jaar actief woningzoekend via Woningnet en anders urgentie). Maar wat gaat er gebeuren als de druk op de sociale huurwoningen verder oploopt, bijvoorbeeld als er meer overloop komt vanuit Amsterdam?
- Geschikte woonvoorzieningen en (ziekenhuis)zorgvoorzieningen zijn communicerende vaten. Het ziekenhuis ondersteund met nieuwe zorgvormen het langer kunnen thuiswonen van kwetsbare mensen. Bijvoorbeeld door zorg op afstand of zorg thuis i.p.v. in het ziekenhuis.

“Samenwerken in wonen, zorg en welzijn is noodzakelijk. Zowel in de planvorming als uitvoering. Anders gaan we niet komen waren we willen zijn. Mensen blijven steeds vaker in de eigen omgeving wonen”.

Over ‘fair share’

- Fair share: als iedereen doet waar hij goed in is, dan kun je aandachtsvelden verdelen. Tegelijkertijd wil je dat mensen in de eigen wijk en binnen het eigen sociale netwerk kunnen blijven wonen. Daarvoor moeten er in iedere gemeente een bepaald soort voorzieningen zijn.
- Fair share is utopie en het ‘getouwtrek’ zonde van energie, Focus op waar energie zit.
- Voor faire share is doorzettingsmacht nodig. Anders gebeurt er niks. Gemeenteraden kunnen uitbreidingsplannen tegenhouden.

“Commitment, vertrouwen en betrouwbaarheid...”

daar draait het om in deze bestuurlijke samenwerking. Dat heb ik het meest nodig om mijn rol te kunnen pakken.”

Aanzet tot advies kwartiermaker Aanpak woonzorgopgave ouderen en aandachtsgroepen in regio Gooi en Vechtstreek – 28 februari 2023.

- Pakt iedere gemeenten wel zijn deel in de opgave voor kwetsbare groepen? Op papier staat het goed maar in de uitvoering ...?

Over data en data-analyse

- We moeten de discussie voeren op basis van heldere data: waar hebben we het over? Wat is de opgave waar we voor staan? Wat gaan alle ontwikkelingen m.b.t. 'langer thuis' betekenen voor de gemeenten en de zorgaanbieders?
- Het streven naar een landelijke monitor vanuit gelijke standaarddefinities: er is landelijk nog veel onbekend. Ook ten aanzien van de verplichte inhoud van een woonzorgvisie: laten we hier niet op wachten. We weten wat er nodig is en veel is al bekend.
- Nieuw onderzoek is niet nodig. We beschikken over veel data m.b.t. de aandachtsgroepen. Ook is er actuele data m.b.t. ouderenzorg. Sommige doelgroepen zijn minder in beeld. Dat vraagt wat aanvulling.
- Gezond Gooi, het platform van zorgverzekeraar, zorgpartijen en gemeenten, heeft in maart een regiobeeld klaar met o.a. data over zorgbehoeften en gezondheidsgegevens van verschillende doelgroepen. Op basis hiervan kunnen partijen IZA-gelden aanvragen voor projecten gericht op toekomstbestendige zorg.
- Lokaal kan 'de wijkmonitor' goede inzichten bieden in hoe een wijk ervoor staat.
- In data kun je makkelijk verstrikken en stagneren: laten we het pragmatisch aanpakken; er is al veel. Laten we data ter ondersteuning gebruiken en vooral zelf knopen doorhakken.

“Als je wilt stagneren, dan geeft de data-analyse je daar alle gelegenheid toe. Laten we dat niet doen”.

Over de aanpak

- Laten we positieve gezondheid als uitgangspunt nemen, dan versterk je de draagkracht van mensen i.p.v. te focussen op ziekten.
- Ons steeds blijven afvragen: is alles wat er vanuit de programma's gevraagd wordt realistisch? Wat vinden we zelf het belangrijkste?
- Met een goede visie en goede afspraken is de opgave goed te organiseren.
- Woningcorporaties en zorgpartijen willen niet in iedere gemeente hetzelfde wiel uitvinden. Dat kost hen veel tijd en maakt het onoverzichtelijk waar iedereen mee bezig is en waar ze zich op moeten richten. Iedereen ziet het belang ervan in om bepaalde thema's regionaal uit te werken.
- De wens is een regionale kadervisie te ontwikkelen waarin we gezamenlijke uitgangspunten, visie en afspraken opnemen. Een regionaal kader met dwingende afspraken en waar gezamenlijk commitment op is gegeven.
- Deze zouden we met een regionale kerngroep, bestaande uit afgevaardigden van de partijen, kunnen ontwikkelen. Deze kadervisie kan na regionale vaststelling lokaal ingekleurd worden. Zie kader voor de thema's die daarin zouden moeten staan.
- Wellicht kan de kerngroep met bestuurders onder het bestaande platform 'Gezond Gooi' gehangen worden. Deze werkt dan onder regie van de wethouders wonen. In Gezond Gooi zitten alle belangrijke partijen die we nodig hebben: huisartsen, zorg- en welzijnspartijen, zorgverzekeraar, gemeenten. Zo brengen we het fysieke domein en zorg/sociaal domein bij elkaar voor de noodzakelijke integrale aanpak.

“Kan de Regio geen mandaat krijgen van de gemeenteraden als het gaat om regionale afspraken m.b.t. de verdeling van aandachtsgroepen?”

- Om met een regionale kerngroep te werken is het wel een vraagstuk hoe de WMO-zorgpartijen zich hierin laten vertegenwoordigen omdat zij geen regionale afstemming hebben.
- Voor de regionale aanpak is het belangrijk dat er regionaal een onafhankelijke procestrekker is die partijen bij elkaar houdt.
- Laten we vooral gebruikmaken van wat er al is aan goede voorbeelden en initiatieven en gebruik maken van best practises, regionaal of landelijk.
- Bestuurlijk commitment en opdrachtgeverschap is belangrijk. Maar daarnaast moeten we ons beseffen dat we met een 'bottum-up' aanpak meters kunnen maken. Beginnen daar waar de energie en/of de noodzaak het grootst is. Vraag bijvoorbeeld de wijk hoe ze een onderdeel van de opgave willen oplossen, dan zul je verrast zijn welke initiatieven er al zijn of ontwikkeld worden. Bijvoorbeeld door de kerk.
- Een incrementele aanpak is belangrijk: niet heel lang nadenken over een compleet beeld van wat er precies nodig is of over een aanpak dat alles omvat. Liever steeds een praktische stap verder zetten en gaandeweg leren en bijstellen. Beginnen daar waar energie zit en urgentie zit. Laten we beginnen met inzichtelijk te maken van wat er is aan doelgroepen en voorzieningen en hoe zich dat gaat ontwikkelen de komende jaren. Daarna de, laten we zeggen, 10 belangrijkste punten formuleren die we gaan aanpakken.
- In dit traject is communicatie, elkaars werelden leren kennen en het betrekken van een brede groep stakeholders, heel belangrijk.

“Laten we druk houden op het proces en voorlopers niet alleen laten gaan en staan”.

Welke thema's regionaal uitwerken?

- Verdeling bouwopgave geschikte woningen gemeenten
- Bouw- en ontwikkelcapaciteit.
- Spreiding specialistische VVT/zorg voorzieningen.
- Procesafspraken/modellen voor uitstroom uit instellingen.
- Huisvestings- en urgentieverordening.
- Afspraken over rollen, verantwoordelijkheden en verwachtingen tussen partijen.
- Definities en plan van eisen 'zorgwoning': o-treden, geclusterde woonvormen en verpleegzorgplekken (*eisen per soort ouderenwoningen worden nu ontwikkeld door BZK.*)
- Ontmoetingsruimten: hoe gaan we daar mee om? Wie betaalt, exploiteert en beheert?
- Experimenten/innovaties bijvoorbeeld met domeinoverstijgende financiering, communitybuilding en het bereiken van meer doorstroming van ouderen naar geschikte woningen.
- Hoe mobiliseer je informele netwerken?
- Fair share
- Goede voorbeelden delen.
- Reablement inzetten: hoe doe je dat?

6 Aanzet tot een advies

6.1 Inleiding

Aanzet tot een advies over de verdere aanpak in de regio Gooi en Vechtstreek van de woonzorgopgave voor ouderen en aandachtsgroepen vanuit de Rijksprogramma's

Factoren om mee te wegen:

- Wat 'moet' op grond van landelijke regelgeving?
- Wat gebeurt er in woningdealregio MRA?
- Wat is er al qua data, beleidsafspraken en woonzorgvisies?
- Wat vinden we in deze regio belangrijk?
 - Interviews
 - Gesprek overleg bestuurders (9 maart wethouders wonen en woningcorporaties / april wethouders sociaal domein.)

De uitwerking van de landelijke beleidsprogramma's zijn nog volop in ontwikkeling en de Wet Regie Volkshuisvesting is in behandeling: 'verplichte' onderdelen zijn daarom aan verandering onderhevig.

6.2 Regionale data-analyse

Doel van een regionale analyse

Regionale analyse is verplicht en heeft primair twee doelen:

- als basis om binnen de regio het gesprek aan te gaan over wat we te doen hebben om nu en de komende periode aan te sluiten bij de woonzorgbehoefte van ouderen en aandachtsgroepen in deze regio;
- als basis waarop de provincie, vanuit prestatieafspraken met het Rijk, met regio's afspraken maakt over de volkshuisvestingsopgave.

Een regionale data-analyse beantwoordt in de kern de volgende vragen:

- Wat is de kwantitatieve omvang van de aandachtsgroepen² in de regio/gemeenten?
- Wat is de omvang van het woon- en ondersteuningsaanbod voor deze doelgroep en hoe verhoudt zich dat tot de vraag?
- Hoe gaat de omvang van die groepen zich de komende jaren ontwikkelen?
- Wat betekent dit voor het benodigde woon- en ondersteuningsaanbod: de woonzorgopgave?

² Ouderen, mensen die uitstromen uit een intramurale instelling, (dreigend dak- en thuisloze mensen), mensen met sociale of medische urgentie, arbeidsmigranten, woonwagenbewoners, studenten en statushouders.

Data-analyse is basis voor de woonzorgvisies van gemeenten.

Woonzorgvisies beschrijven *hoe* partijen invulling gaan geven aan de woonzorgopgave. Is daarmee de basis voor uitvoeringsafspraken tussen partijen.

Aanpak van de regionale data-analyse

Wat moet?

- Regionale data-analyse is verplicht op grond van Rijksprogramma's volkshuisvesting.
- Rondom dataregistratie is vaak veel discussie wegens gemis aan eenduidige definities om data vergelijkbaar te maken binnen een regio of landelijk.
- Eenduidige definities voor data-analyse worden landelijk ontwikkeld, nog niet beschikbaar.

MRA

- MRA zoekt met regio's naar eenduidige wijze van data-registratie en – analyse met als doel een data-analyse van MRA regio te maken.
- Sommige regio's in MRA hebben al regionale data-analyse: allemaal op eigen manier.

Wat hebben we al in Gooi en Vechtstreek?

- Veel relevante data beschikbaar o ambt Bescherming en Opvang en Woonakkoord.
- VVT-partijen deden recent analyse van opgave en voorzieningen aanbod.
- Verschillende gemeenten hebben lokale data-analyse laten doen.
- Veel openbare bronnen beschikbaar.

Wat vinden geïnterviewde stakeholders belangrijk?

- Regionale data-analyse belangrijk als basis voor samenwerken.
- Niet wachten op landelijke standaarden; liever later 'finetunen'.
- Pragmatisch te werk gaan en gebruik maken van wat er al is; geen nieuw onderzoek.
- Niet blijven hangen in details: data als richting niet als doel.

Aanzet voor advies

- Komende maanden een regionale data-analyse verrichten als basis voor de samenwerking in de regio rondom de huisvestingsopgave van ouderen en aandachtsgroepen.
- Zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande bestaande/beschikbare bronnen en onderzoeken.

[Aanzet tot advies kwartiermaker Aanpak woonzorgopgave ouderen en aandachtsgroepen in regio Gooi en Vechtstreek – 28 februari 2023.](#)

MRA: 1 van de 5 Koplopersregio's

Koplopersregio's zijn regio's die vooruitlopend op wet- en regelgeving aan de slag gaan met de huisvesting van aandachtsgroepen. Deze koploperregio's richten zich daarbij vooral op het tot stand brengen van woonzorgvisies en de evenwichtige verdeling van sociale huurwoningen, aandachtsgroepen en middelen. Zij kunnen hiervoor gebruik maken van een landelijke ondersteuningsstructuur. Binnen de MRA is hiervoor een projectstructuur opgetuigd.

- M.b.t. ‘witte vlekken’: leren en kopiëren van wat er binnen MRA en evt andere Koplopersregio’s ontwikkeld wordt maar met gemotiveerde ‘Gooise twist’ daar waar we het zelf al goed ontwikkeld hebben.

6.3 Naar de lokale woonzorgvisies

Wat moet?

- Op grond van de laatste informatie vanuit BZK moet iedere gemeente in 2026 een woonzorgvisie ontwikkeld hebben.
- Regionale afstemming om te komen tot lokale afspraken is een verplicht onderdeel waarbij een regionale (kader)visie als mogelijkheid genoemd wordt.
- Het verplichte format voor de lokale woonzorgvisies wordt landelijk ontwikkeld: het is niet bekend wanneer dit gereed is.

In kern gaat het om:

- voldoende geschikte woningen beschikbaar en toegankelijk in de regio
- evenwichtige verdeling van woonruimte en urgentie
- inzet op leefbare, gezonde wijken
- inzet op passende ondersteuning op gebied van wonen, zorg, werken en welzijn
- doorstroming ouderen bevorderen: passend wonen.

MRA

- Ook m.b.t. de aanpak van de totstandkoming van woonzorgvisies wordt binnen de MRA samen opgetrokken.
- Sommige gemeenten in MRA hebben al woonzorgvisie: allemaal op eigen manier.

Wat hebben we al in Gooi en Vechtstreek?

- Een enkele gemeente heeft een woonzorgvisie of is bezig deze te ontwikkelen.
- Voor de meeste aandachtsgroepen zijn goed functionerende woon- en zorgprogramma’s ontwikkeld.
- De samenwerking rondom wonen en zorg voor ouderen kan nog beter ontwikkeld worden, mn tussen zorgpartijen, woningcorporaties en gemeenten.

Wat vinden geïnterviewde stakeholders belangrijk?

- Een regionale koepelvisie (of kadervisie) waarin overstijgende of gemeenschappelijke thema’s en afspraken zijn uitgewerkt.
- Deze regionale kadervisie wordt lokaal ‘ingekleurd’.

- De totstandkoming van deze regionale kadervisie door een kerngroep van vertegenwoordigers van partijen: gemeenten, woningcorporaties, zorg en welzijn.
- Breng in beeld wat goed loopt en leer van goede voorbeelden.

Aanzet voor advies

- Op basis van de regionale analyse helder maken waar we staan, wat op orde is en waar we werk te doen hebben.
- Een proces inrichten waarin met woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen gewerkt wordt aan een regionale kadervisie voor de aanpak van de woonzorgopgave onder regie van de gemeenten:
 - Gedeelde uitgangspunten mbt overkoepelende thema's.
 - Uitwerken overkoepelde vraagstukken en thema's.
- Deze regionale kadervisie lokaal inkleuren.

6.4 Vervolg kwartiermakersfase

Kwartiermakersfase komende maand afronden met definitief advies en plan voor vervolg.

- Plan voorvervolg: onder begeleiding van een procesregisseur en onder regie van gemeenten in 2023:
 - Draagvlak bij gemeenten voor voorstel regionale aanpak
 - Inzicht in de woonzorgopgave m.b.v. data-analyse
 - Inrichten structuur om te komen tot regionale kadervisie
 - Regionaal kennisdelen, partijen verbinden
 - Organiseren afstemming en advies gemeenten bij lokale woonzorgvisies.